

MARGIT TENNOSAARIN MATERIAALEISTA
LAURA JÄRVISEN MUOKKAAMA

HTML & CSS: VIIKKO 4

TÄNÄÄN

> CSS YKSIKÖT

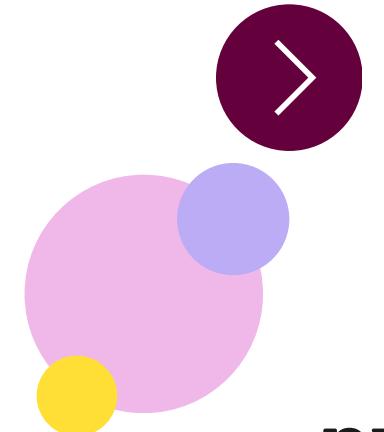
> DISPLAY

KERTAUS: YHTEENVETO LOMAKKEISTA

- **Form** // lomakkeiden säiliö
- **Input-attribuutit** // name, type, value jne. attribuutit määrittelevät syötekentän toiminnan
- **Input-tyyppit:**
 - **Radiopainikkeet** // yksi valinta
 - **Valintaruudut** (checkboxes) // useita valintoja
- **Select ja Datalist + option** // pudotusvalikko vaihtoehdolla
- **Textarea** // tekstikenttä pidemmille teksteille
- **Labelit** (nimilaput) // <label for="input_id"> <input id="input_id">
- **Lähetys** (submitting) // button, input type="submit"

ABSOLUUTTISET YKSIKÖT

px (pikseliä) Yleisin yksikkö verkkosuunnittelussa. Kiinteä koko.

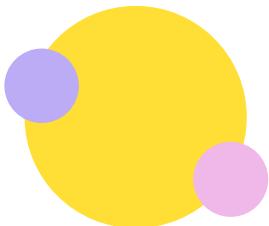
cm, mm, in Senttimetrit, millimetrit, tuumat – käytetään painotuotteissa.

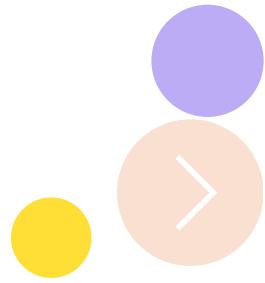
pt, pc Pisteet ja pica-yksiköt – pääasiassa painotuotteiden suunnitteluun.

* Pikselit (px) ovat suhteellisia katselulaitteeseen nähdyn.

Matalaresoluutioisilla näytöillä 1px vastaa yhtä laitteen kuvapistettä (dot).

Tulostimilla ja korkearesoluutioisilla näytöillä 1px voi tarkoittaa useita laitteen pikseleitä.

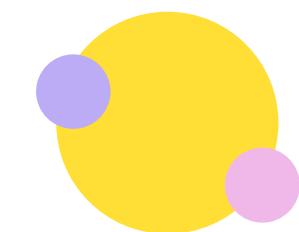

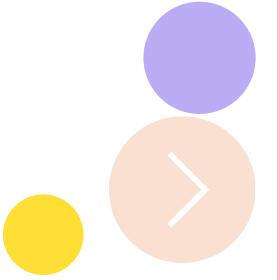
SUHTEELLISET PITUUDET

%	Prosentiosuus vanhemman elementin koosta.
em	Suhteessa vanhemman fonttikokoon.
rem	Suhteessa juurielementin (<html>) fonttikokoon.
vh, vw	Näkymääalueen korkeus ja leveys ($1vw = 1\%$ näytön leveydestä).
vmin, vmax	Pohjautuvat pienempään (vmin) tai suurempaan (vmax) näkymääalueen mittaan.
ch	Valitun fontin numeron 0 leveys.
ex	Fontin pienien x-kirjaimen korkeus.

* Jos juurielementille ei ole erikseen määritelty fonttikokoa, se on selaimen oletuskoko. Eli jos käyttäjä on asettanut sen suuremmaksi, sivusi toteuttaa sen.

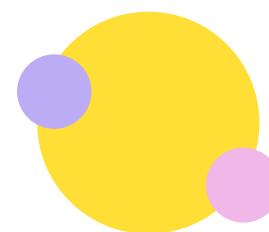
*Viewport = selainikkunan koko. Jos näkymääalueen leveys on 50 cm, $1vw = 0,5$ cm.

SUHTEELLISET PITUUDET

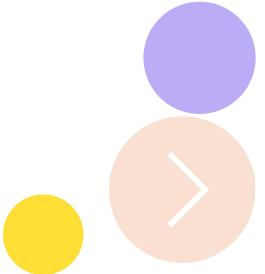
```
h1 {  
  font-size: 24px; /* Kiinteä koko, ei muutu */  
}  
  
.container {  
  width: 80%; /* Vie 80 % vanhemman leveydestä */  
}  
  
h1 {  
  font-size: 2rem; /* 2 kertaa juurielementin fonttikoko */  
}  
  
.box {  
  height: 50vh; /* 50 % näkymäalueen korkeudesta */  
}
```


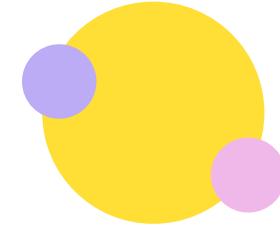

EM, REM JA PX

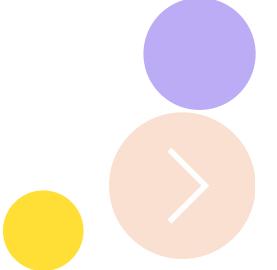
- **em** – suhteessa vanhemman elementin fonttikokoon
 - Skaalautuva, suhteellinen
 - Hyvä esim. napin sisäiseen marginaaliin (padding: 1em)
 - Kertautuminen saattaa aiheuttaa yllätyksiä
- **rem** – suhteessa juurielementin (html) fonttikokoon
 - Yleisesti selaimissa html { font-size: 16px; } oletuksena
 - Skaalautuu tasaisesti koko sivulla
 - Vakioitavissa helposti, ei kertautumista kuten **em**
- **px** – pikseli (kiinteä yksikkö)
 - Tarkka ja ennustettava
 - Ei skaalaudu helposti, ei otta huomioon käyttäjän selaimen fonttiasetuksia mikä heikentää saavutettavuutta

MITÄ KÄYTTÄÄ?

- Käytä **absoluuttisia yksiköitä**, kun tarvitset tarkkoja mittoja, jotka eivät muutu kuten reunukset tai tulostustyylit.
- Käytä **suhteellisia yksiköitä**, kun haluat skaalautuvia ja responsiivisia asetteluja.
- Käytä **rem**-yksikköä, kun haluat yhtenäistää skaalausta koko sivustolla.
- Käytä **näkymääalueen yksiköitä (vw, vh)**, kun suunnittelet koko ruudun osioita tai dynaamisia asitteluja.

DISPLAY

- Käytä **block**-arvoa rakenteellisille elementeille (esim. <div>, <section>).
- Käytä **inline**-arvoa tekstilelementeille kappaleen sisällä.
- Käytä **inline-block**-arvoa painikkeille tai interaktiivisille elementeille.
- Käytä **flex**-arvoa, kun haluat kohdistaa elementtejä dynaamisesti.
- Käytä **grid**-arvoa jäsenneltyihin layoutihin
- Käytä **none**-arvoa, kun haluat piilottaa elementtejä dynaamisesti.

Tutustumme tällä viikolla **CSS flexboxiin** ja ensi viikolla **CSS gridiin**.

TEHTÄVÄ: PÄÄTTÖTYÖN ALOITUS

Nyt olemme opetelleet perusasioita tarpeeksi ja voimme aloittaa varsinaisen päätötyön tekemisen erillisten pikkuprojektiien sijaan.

- Githubissa on tällä viikolla esiteltty päätöprojekti. Loppukurssin ajan harjoittelette ja lisäätte uusia tekniikoita täähän verkkosivuun. Kurssin lopulla teille on kertynyt palautettava projekti.
- Varsinaiset palautusohjeet tulevat tänne itslearningiin lähempänä kurssin loppua.
- Aloita siis uusi projekti - muista päivittää myös Trello-taulua.